

TREBALL FI DE GRAU

El paper de les televisions locals de la Comunitat Valenciana en el nou espai de comunicació audiovisual valencià

The role of the valencian social media in the new model of the regional audiovisual communication

Autor: Irene Zamora Marco
E-mail: irene.zamora@goumh.umh.es
Tutora: Isabel María González Mesa
2017/18
Grau en Periodisme

Índex

• Resum	3
• Introducció	7
• Objectius e hipòtesi	10
• Estat de la qüestió i marc teòric	12
• Metodologia	18
• Resultats	20
• Conclusió	48
• Bibliografia	51

Resum

- **Paraules clau**

Mitjans de proximitat, televisió, mitjans locals, valencià, Comunitat Valenciana, normalització lingüística.

- **Resum**

L'arribada de la Televisió Digital Terrestre (TDT) va ajudar les televisions locals i comarcals a regular la situació en la qual es trobaven. Aquest pla de regulació es va dur a terme l'any 2004, encara que, abans ja convivien a la Comunitat Valenciana més de 120¹ televisions de proximitat. Aquesta situació es va veure alterada després del repartiment de diferents llicències que cada Comunitat Autònoma va adjudicar mitjançant concurs públic encara que, a aquest territori, aquest atorgament no agradar a les diferents empreses de comunicació que es presentaren. No obstant això, la Comunitat Valenciana va quedar dividida en 18 demarcacions diferents, on a cadascuna li corresponia l'explotació de quatre cadenes de televisió.

El primer repartiment es va dur a terme en 2005, encara que una sentència en favor de TeleElx va obligar al govern valencià a tornar a fer el repartiment, esta vegada al 2015 encara que les condicions per a atorgar-les foren les mateixes que deu anys abans. A hores d'ara, amb una recentment oberta televisió pública i amb les adjudicacions degudament repartides i aprovades pel govern valencià, és necessari entendre el paper de les televisions de proximitat al nostre territori, a més de comprendre la necessitat de tenir-la ben regulada per les diferents institucions, per fer possible la convivència de les diferents empreses, ja siguen de titularitat pública o privada.

Cal destacar que durant quatre anys, aquestes televisions han sigut les úniques que han informat sobre les notícies més importants del territori valencià, convertint-se en un referent lingüístic i promovent la cultura valenciana. A més a més, han ajudat a promoure l'economia local i han participat en les diferents festes i activitats celebrades a tot el territori valencià. La seua funció ha sigut necessària durant molt de temps, però en aquest moment encara juguen

1 Cens de televisions locals AMIC 2002

un paper important en el sector audiovisual valencià, a pesar de la recent inauguració de la plataforma multimèdia «À punt».

- **Palabras clave**

Medios de proximidad, televisión, medios locales, valenciano, Comunidad Valenciana, normalización lingüística.

- **Resumen**

La llegada de la Televisión Digital Terrestre (TDT) ayudó a las televisiones locales y comarcales a regular la situación en la que se encontraban. Este plan de regulación se llevó a cabo el año 2004 aunque, anteriormente ya convivían en la Comunidad Valenciana más de 120 televisiones de proximidad. Esta situación se vio alterada después del reparto de diferentes licencias que cada Comunidad Autónoma adjudicó mediante concurso público aunque, en este territorio, la concesión no gustó a las diferentes empresas de comunicación que se presentaron. No obstante, la Comunidad Valenciana quedó dividida en 18 demarcaciones diferentes, donde a cada una le correspondía la explotación de cuatro cadenas televisivas.

El primer reparto se llevó a cabo en 2005, aunque una sentencia en favor de TeleElx obligó al gobierno valenciano a volver a realizar este reparto, aunque esta vez en 2015, a pesar de que las condiciones para esta concesión fueron las mismas que diez años antes. En este momento, con una recién abierta televisión pública i con las adjudicaciones debidamente repartidas y aprobadas por el gobierno valenciano, es necesario entender el papel de las televisiones de proximidad a nuestro territorio, así como entender la necesidad de tenerla bien regulada por las diferentes instituciones, para hacer posible la convivencia de las diferentes empresas, sean de titularidad pública o privada.

Cabe destacar que durante cuatro años, estas televisiones han sido las únicas que han informado sobre las noticias más importantes del territorio valenciano, convirtiéndose en un referente lingüístico y promoviendo la cultura valenciana. Además, han ayudado a promover la economía local y han participado en las diferentes fiestas y actividades celebradas a todo el

territorio valenciano. Su función ha sido necesaria durante mucho tiempo, pero todavía juegan un papel importante en el sector audiovisual valenciano, a pesar de la reciente inauguración de la plataforma multimedia “À punt”.

- **Key words**

Proximity media, television, local media, Valencian, Valencia Community, language standardization.

- **Abstract**

The arrival of the digital terrestrial television (DTTV) helped the local and regional media to regulate their situation. Before of this, more than 120 televisions send out in Valencian Community. The DTTV standardization plan force to autonomous government to distribute some televisions licences. In this way, the Spanish television space was definitely regulate and every autonomous region had do distribute their television licences. However, the majority of the valencian broadcasting groups were against of the autonomous government decision and, in spite of this, the Valencian Community was divided in 18 different areas, whom can make use of four legal television channels.

The first distribution took effect in 2005, but the valencian legal system cancelled it after favourable sentence for TeleElx. The government tried to made the distribution again in 2015, but the requirements were the same that nullified it in 2005 and this new redistribution failed again. Nowadays, with the recent open of the new autonomic television and the new televisions licences distribution plan approved, is necessary to understand the new role of the local televisions in the Valencian Community. Also, the autonomic government will have to be focus on make easier the coexistence between the private media companies and the public media corporations.

During the last four years, only the local televisions have informed about the regional news and issues and now, they have become a linguistic referents and a powerful promoters of the valencian culture. Furthermore, the local televisions have contributed to promote the local economy and they have participated in the different events around the valencian territory.

Since the opening of “À punt”, the local media have had to re-considerate their role in the audiovisual communication space of the Valencian Community, trying to maintain their influence and their recognition in the valencian society, but the rise of new models of digital journalism and the re-construction of the CVMC (previously RTVV) are threaten their traditional way to work.

Introducció

El 5 de novembre de 2013, el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana va declarar nul l'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) de Ràdio Televisió Valenciana i va obligar l'empresa a readmetre els treballadors acomiadats. Aquest ERO anul·lat, va començar el febrer de 2013 i va deixar a més de 1.100 treballadors a l'atur. Només un dia després de conèixer la sentència del TSJCV, el Govern valencià presidit per Albert Fabra, anunciava el tancament de la Ràdio Televisió Valenciana, que es va produir finalment el 27 de novembre de 2013. A pesar de l'esforç de gran part de la plantilla, la cadena pública valenciana s'apagà, deixant un panorama audiovisual desolador a la Comunitat Valenciana.

El període en el que la radiotelevisió pública valenciana ha estat apagada, ha suposat la pràctica desaparició del teixit empresarial audiovisual valencià. La Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià (MESAV) calcula que aproximadament el 90% dels treballadors d'aquest sector es va quedar a l'atur². Una xifra alarmant que ha començat a recuperar-se amb la posada en marxa d'À Punt Mèdia. A hores d'ara, hi ha entre 3.000 i 4.000 professionals de l'audiovisual dels 1.085 que hi havia l'any 2015³. Aquestes dades, sumades a la problemàtica de les llicències de Televisió Digital Terrestre a la Comunitat Valenciana van acabar d'enfonsar un sector precaritzat i atomitzat.

El repartiment de les llicències de TDT que s'atorgaren en Espanya mitjançant la Llei 10/2005, de 14 de juny, de Mesures Urgents per a l'Impuls de la Televisió Digital Terrestre, de Liberalització de la Televisió per Cable i de Foment del Pluralisme, dividix la Comunitat Valenciana en 18 demarcacions diferents, on conviuen tant televisions de titularitat pública com privada. Al territori valencià, aquesta llei va prendre forma en l'atorgament de llicències

2 PLA ESTRATÈGIC DEL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ Pla estratègic del sector audiovisual valencià, elaborat per la MESAV en Març de 2016. Informació completa: <http://mesav.es/wp-content/uploads/2016/06/PlaEstrategicMESAV032016.pdf>

3 Dades d'EuropaPress. Informació completa: <http://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-impulso-punt-eleva-3000-trabajadores-audiovisual-20180614121141.html>

promulgada el desembre de 2005 per l'aleshores conseller de Relacions Institucionals i Comunicació, Esteban González Pons (PP), una resolució conflictiva, tant en el fons com en la forma, que va deixar sense freqüències a molts dels canals locals històrics que havien operat tradicionalment en la CV, primant la implantació de grups mediàtics nacionals afins al Partit Popular. Com a conseqüència d'aquest repartiment, la cadena TeleElx va recórrer al Tribunal Suprem, el qual va anul·lar el procés de repartiment de llicències, que no es tornarà a obrir fins al 2015.

Aquest nou repartiment, això no obstant, també deixa un panorama complicat per a les televisions de proximitat valencianes, ja que el govern del Botànic va utilitzar les mateixes bases i propostes que en 2005 per a concedir les llicències en 2015. Això ha esdevingut un greu problema per a moltes empreses del sector audiovisual que durant aquests 10 anys han hagut de tancar en no haver aconseguit llicència la primera vegada o que ja no estan interessades en obtenir-la donat l'evolució del sector i de les noves tecnologies. A pesar d'aquest fet, la Comunitat Valenciana segueix comptant amb 18 demarcacions, encara que no estan cobertes totes les freqüències oferides en un primer moment.

Les circumstàncies presentades anteriorment, ens obliguen a preguntar-nos sobre el futur de les televisions de proximitat valencianes, que han sigut les principals afectades d'una gestió nefasta de les polítiques de comunicació valencianes, tant públiques com privades. Aquestes emissores locals han sigut durant molt de temps l'única manera de rebre informació de proximitat i en la nostra llengua, més encara després del tancament de la cadena pública autonòmica valenciana. A banda, també han sigut les úniques encarregades de publicitar i patrocinar les diferents empreses valencianes interessades en aquestes accions.

D'aquesta manera, han contribuït a fomentar tant la cultura i la llengua, com l'economia de la

comunitat. Per aquestes raons, és important entendre el paper que juguen les televisions locals valencianes en l'actualitat quan ja s'ha recuperat el servei de radiotelevisió pública autonòmica a la CV: quines i quantes funcionen, com s'estructuren, com col·laboren entre elles i quin tipus de relació mantenen amb la nova À Punt Mèdia.

Objectius e hipòtesi

Mentre no existia una radiotelevisió pública valenciana, les televisions locals han sigut l'únic instrument per a conèixer informació audiovisual de proximitat en la Comunitat Valenciana. Per aquesta raó, el següent treball planteja els següents objectius.

1. Elaborar un mapa amb les diferents televisions d'àmbit local a la Comunitat Valenciana, separades per demarcacions.
2. Estudiar quins han sigut els criteris que s'han tingut en compte per distribuir les llicències televisives a la Comunitat Valenciana.
3. Quina és la manera d'aconseguir el finançament de les televisions locals valencianes.
4. Com es configuren les plantilles laborals d'aquests mitjans de comunicació locals.
5. Observar la programació que oferixen aquestes televisions i si complixen o no la legislació vigent.
6. Comprovar si es respecta el percentatge d'ús de la llengua pròpia recollida en la [Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual](#).
7. Observar quina és la relació de les televisions locals entre elles.
8. Establir quina relació mantenen amb la plataforma multimèdia pública «À punt»

Per tal d'aconseguir els objectius proposats, plantegem les següents hipòtesis:

1. Les televisions locals necessiten un referent autonòmic per poder fer el seu treball amb normalitat.
2. Les televisions locals reben gran part del seu finançament per part de les institucions públiques.

3. La retroalimentació i el suport entre les televisions locals ajuda al seu bon funcionament.
4. Les televisions públiques de proximitat influïxen positivament en l'ús del valencià.

Estat de la qüestió i marc teòric

A causa de la situació canviant del sistema audiovisual actual, és difícil trobar estudis que estiguen completament renovats sobre la situació present de les televisions de proximitat a la Comunitat Valenciana. No obstant això, a diferents documents, podem trobar informació sobre la televisió d'àmbit comarcal i local tant a València, com a la resta del territori espanyol. Però, què entenem per televisió de proximitat? El terme proximitat referit a l'espai audiovisual és relativament recent. En 1995, quan es promulgà la Llei 41/1995 de desembre de 1995, els legisladors parlaven de televisió local i la definien així:

«S'entén per aquella modalitat de televisió que consisteix en l'emissió o transmissió d'imatges no permanents dirigides al públic sense contraprestació econòmica directa per mitjà d'ones electromagnètiques prolongades per una estació transmissora terrenal en l'àmbit territorial»⁴

Però des de l'arribada del Pla Tècnic Nacional de Televisió Digital Terrestre i els nous operadors locals, el sector de la televisió local ha sofert una “revolució estructural” que afecta a la concepció del mitjà (Marzal i Casero, 2008; Guimerà, 2010). Així, en el context actual de Societat de la Informació, on s'han eliminat les barreres físiques i on els diferents suports convergeixen en plataformes multimèdia, els espectadors s'han convertit en usuaris i els continguts són el vincle que unix al ciutadà amb la seua realitat més pròxima (González, 2016). En aquest sentit, Miquel Francés (2015) considera que les televisions locals que treballen els continguts pròxims són un servei públic fonamental per a mostrar la diversitat de la realitat social, cultural i lingüística. Aquestes televisions, on s'inclouen les d'àmbit autonòmic i les locals, ens ajuden a conèixer el context social i econòmic que es viu a cada territori, evitant l'homogeneïtzació dels continguts televisius i proporcionant un distintiu que afavoreix la cohesió entre els diferents territoris de la Comunitat Valenciana.

Els operadors locals arribaren a Espanya a la dècada dels huitanta, encara que tenen una regulació molt poc estricta que va provocar la falta de cohesió entre ells. No va ser fins al

4 Llei 41/1995 de desembre de 1995. Article 3

2004 quan l'arribada de la TDT a Espanya obligà al Govern, en aquell moment presidit per José Luís Rodríguez Zapatero, a promulgar el Reial Decret 439/2004, de 12 de març, referit al Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Local⁵, dividint Espanya en diferents demarcacions on cadascuna tenia la capacitat d'explotar quatre emissores d'àmbit local o comarcal. Abans d'aquesta regulació, l'any 2002 les televisions locals emetien lliurement sense cap tipus de legislació. El territori valencià va ser un dels més prolífics. Segons un informe de l'Associació per a la Investigació dels Mitjans de Comunicació (AIMC) l'any 2002 es van comptabilitzar a la Comunitat Valenciana 122 emissores locals. La segona d'Espanya amb més canals, només per darrere d'Andalusia que en tenia 283.

Amb la posada en marxa del Pla Tècnic de la TDT, l'espai audiovisual valencià va quedar dividit en 17 demarcacions comarcals, encara que després de realitzar alguns ajustos, en aquest moment la divisió es fa de la següent manera: 7 demarcacions a la província d'Alacant, 4 a la de Castelló i 7 a València (s'atorgà una demarcació més sols per a la ciutat de València).

No obstant això, la regulació de la Televisió Digital Terrestre a escala local no va ajudar al seu desenvolupament. Cal destacar que la precarització d'aquest sector és deguda, en part, a la situació de crisi que es vivia a tot el país durant aquesta època, però també a la mala gestió de les emissores tant públiques com privades i al mal repartiment de les llicències a la Comunitat Valenciana. La crisi de la televisió de proximitat al nostre territori, arribà al seu punt àlgid amb el tancament de RTVV, una decisió estrictament política que venia avalada per la insostenibilitat econòmica d'este canal públic autonòmic. El resultat fou desastrós per a tot el sector audiovisual valencià. Soler i Marzal (2015) el van descriure com un fet insòlit:

«Un territori amb una llengua i cultura pròpies, amb més de 5 milions d'habitants, s'ha quedat sense el seu servei públic de radiotelevisió de proximitat, convertint-ho en un cas excepcional al conjunt de l'estat espanyol i en l'Europa de les regions.»⁶

Això va generar un greu problema a la Comunitat Valenciana, deixant unes dades d'atur

5 Publicat en: «BOE» núm. 173, de 20 de juny de 2007, pàgines 31566 a 31584. Recuperat en: https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/07/21/pdfs/A03420-03436.pdf

6 Cita extreta de: «*La crisis de la televisión pública*»

excessives i una crisi latent en el panorama comunicatiu valencià. Aquest problema no sols es troba al nostre territori, sinó que afecta gran part d'Espanya. Per a de Bustos i Casado del Río (2015), les aliances establertes entre les televisions autonòmiques i alguns productes potents a nivell estatal van impulsar la crisi actual que pateix el sector audiovisual de proximitat. El cas més evident ha sigut el valencià. Per tant, sense un referent autonòmic públic i sense una indústria pròpia, es dificulta la creació de la programació de proximitat.

Durant el temps en què ha estat tancada la radiotelevisió pública valenciana, només les televisions locals i comarcals han contribuït a mantenir viu l'espai audiovisual a la Comunitat Valenciana. Sumat a la problemàtica de la crisi econòmica i a la falta d'un referent autonòmic públic, a València també trobem diferents irregularitats polítiques que han contribuït al mal funcionament del sector audiovisual de proximitat. El 2012, el mapa de les televisions de proximitat queda esborrat després que el Tribunal Suprem declarara nul el concurs pel qual, en 2005 s'adjudicaren per primera vegada les llicències televisives⁷. En aquell moment eren 14 les demarcacions que explotaven les seues freqüències, trobant com a principals empreses beneficiàries dos grups mediàtics que res o ben poc tenien a veure a la realitat socioeconòmica valenciana, Unidad Editorial Telecomunicaciones i Libertad Digital.

Actualment, les televisions de proximitat valencianes que no depenen de cap grup mediàtic gran, han après a treballar sense el suport de cap ens públic, elaborant una programació pròpia per a la seua audiència i evitant la competència entre elles. No obstant això, «les televisions valencianes han après que funcionar com a reines de taifes no els aporta cap avantatge competitiu» (González, 2016) per la qual cosa, un grup de televisions d'àmbit local i comarcal ha decidit unir-se per poder regular aquest sector i aconseguir una informació de proximitat més amplia i de qualitat.

D'aquesta manera, el 12 de juny del 2015, en plena crisi del sector audiovisual valencià, diferents televisions d'àmbit local es reuneixen a Biar per crear l'Associació de Televisions Valencianes de Proximitat (TEVAP), que compta amb representació en 13 de les 18 demarcacions comarcals valencianes. Francisco Canales (2018) president d'aquesta

7 Sentència del Tribunal Suprem. Recurs Núm.: 5128/2008. Presidente: D. José Manuel Sieira Míguez

associació, explica amb quina finalitat es va crear:

«La col·laboració en la millora del desenvolupament del negoci de diferents disciplines que intervenen en l'elaboració i emissió de programes de televisió en l'àmbit local, amb la finalitat de millorar la seua eficiència, així com intervenir en les relacions laborals, contribuint a la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials que li són propis»⁸

Bàsicament, el seu objectiu principal és establir un marc de col·laboració respecte a la generació i intercanvi de continguts, unificar els criteris tècnics i d'equipament, elaborar plantejaments jurídics i laborals homogenis, comercialització publicitaria i representació davant institucions. D'aquesta manera, les televisions valencianes de proximitat, tenen la capacitat d'oferir una millor cobertura i poden compartir informació útil per al conjunt dels valencians.

Aquesta iniciativa és jove a la Comunitat Valenciana, mentre que a Catalunya fa dues dècades que funciona. Aquesta rep el nom de Televisions Digitals Independents (TDI) on s'engloben 11 televisions de proximitat, arribant fins al 90% de la població de Catalunya. Aquesta associació té com a principal objectiu cobrir la informació de proximitat al territori català, col·laborant entre elles però mantenint la independència de cadascuna de les televisions pertanyents. Els objectius d'ambdues associacions és similar, per la qual cosa, la TEVAP té com a referent la TDI catalana.

Per poder complir amb els objectius marcats, la TEVAP busca xicotetes televisions que no pertanyen a grups mediàtics grans i evitant que en una mateixa demarcació es troben dos televisions, per així evitar un possible conflicte d'interessos. D'altra banda, per poder incorporar una nova televisió a aquesta associació, el seu president ens explica que «és

8 Entrevista realitzada per l'autora a Francisco Canales el 26/02/2018

necessari el vot unànim dels membres que formen part de l'Assamblea General, tal com s'especifica en l'apartat 3 de l'article 11 dels seus estatuts»(Canales, 2018). D'altra banda, aquestes emissores han de disposar d'una llicència televisiva, siga comprada o siga llogada i han de sol·licitar la seua incorporació. Actualment, les televisions associades amb la TEVAP són: TeVe4 Castelló, TeVe4 Vall d'Uixó, Canal 56, Ribera Televisió, TeleSafor, MK Localia TV, València Televisió, Horta Televisió, Intercomarcal TV Alcoi, Intercomarcal TV Alacant, Intercomarcal TV Elda, 8 La Marina Benidorm i 8 La Marina Dénia.

D'altra banda, aquesta associació també podria treballar conjuntament amb la recent oberta «À punt», mitjançant convenis que permeten a les televisions locals mantenir el seu esperit independent, però que ajuden a la cadena autonòmica a cobrir espais informatius reduïts on és més difícil d'arribar amb els mitjans propis. Una informació de qualitat que no supose una despesa econòmica important per a la cadena. D'aquesta manera, el sector audiovisual en la Comunitat Valenciana es reactivaria i els diferents problemes laborals i econòmics sofrits per aquest sector durant anys, no desapareixerien, però quedarien mitigats. Aquesta associació també opta per la programació d'elaboració pròpia, per la qual cosa és necessària la contractació d'especialistes tècnics i no sols professionals de la informació.

Sens dubte, el sector audiovisual a la Comunitat Valenciana està sofrint una sèrie de canvis importants de manera accelerada, obrint moltes de possibilitats per al sector, que retornen la il·lusió, no exempta de por, tant a empreses com a professionals. La precarietat i la falta d'informació de proximitat tenen ara una oportunitat per ser revertides, encara que la història de l'audiovisual valencià no dóna confiança a l'hora de crear un sistema comunicatiu fort i de qualitat, independent de les forces polítiques de la Comunitat i del país.

Aquesta inestabilitat afecta també als professionals de la informació valencians, que han vist

com el sector ha anat perdent força a la Comunitat. Segons un informe de la Unió de Periodistes Valencians, en 2016 un 36,8% dels periodistes valencians afirmava trobar-se sense treball, mentre que el 57,9% d'aquests explicava haver sofrit una reducció de sou⁹. La precarietat del sector afecta directament a la qualitat de la informació, ja que com podem veure en l'informe anteriorment citat, el 72,7% dels professionals enquestats afirma que les condicions laborals afecten la seua llibertat d'expressió, mentre un 71,3% afirma que aquesta influència és gran. A més, la informació en valencià també es troba en un moment crític, el 23,9% dels periodistes en actiu no té la possibilitat d'usar el valencià en el seu lloc de treball.

Com hem pogut observar, el sector de la comunicació a la Comunitat Valenciana ha patit una forta crisi, no només per la desaparició temporal de la cadena pública autonòmica, sinó també per la tardança en regularitzar les televisions locals, la falta de legislació, les maniobres polítiques que han afavorit grups mediàtics aliens i la precarietat inherent en que viu el sector audiovisual que també ha d'enfrontar-se a l'evolució i els canvis que imposen les noves tecnologies de la comunicació i la informació. No obstant això, l'arribada d'un nou govern autonòmic, que ja ha redistribuït les llicències televisives i la creació de la TEVAP, torna l'esperança a la televisió d'àmbit local i comarcal valenciana.

9 Informe Emili Gisbert Crisi al sector de periodistes i periodistes gràfics a la Comunitat Valenciana (2007-2016). Unió de Periodistes Valencians.

Metodologia

La realització d'aquest treball s'ha dut a terme després de la documentació exhaustiva sobre la situació de les televisions valencianes de proximitat. A causa de la poca i desactualitzada informació que hi ha sobre aquest tema, hem optat per adreçar-nos directament a fonts primàries a través d'entrevistes semiestructurades realitzades tant per telèfon com per correu electrònic.

Pel que fa a la situació legal i administrativa en que es troba el sector audiovisual a la Comunitat Valenciana, hem consultat fonts jurídiques oficials, tant de l'Estat com del Govern autonòmic i d'altres organismes vinculats al sector audiovisual com per exemple informes de la MESAV o de la Unió de Periodistes Valencians que han analitzat el sector. Aquesta documentació ha servit per a establir una base sobre la indústria de la comunicació al nostre territori.

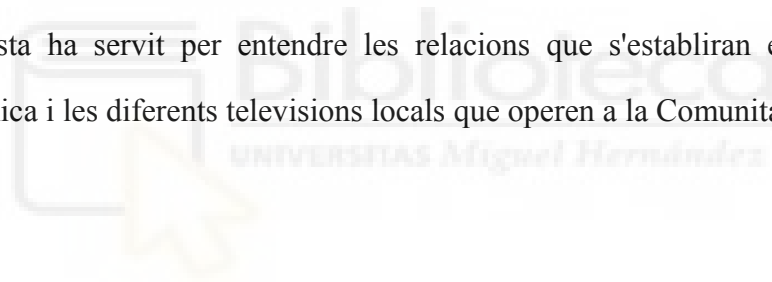
D'altra banda, per poder completar la informació i conèixer diferents actors del panorama audiovisual valencià, s'ha optat per fer entrevistes a representants d'alguns canals de televisió de proximitat tant públics com privats. En concret, les nostres fonts primàries son aquestes: D'aquesta manera, el treball es completa amb la participació de directius de les diferents emissores de proximitat del nostre territori, així com d'especialistes que ens ajuden a entendre la funció dels mitjans de proximitat.

Per aquesta raó s'ha optat per realitzar entrevistes amb Francisco Canales, qui dirigeix la empresa que porta el seu nom. Aquesta societat es dedica a la producció i emissió de contingut televisiu. Actualment compta amb la cadena de televisió TeVe4, que opera a les demarcacions de Castelló, Vinaròs i Vall d'Uixó-Segorbe. Aquesta empresa porta en actiu des

de l'any 2009, per la qual cosa es considera un font fonamental per entendre la situació de la televisió local a la província de Castelló. D'altra banda, també és el president de la Associació de Televisions Valencianes de Proximitat (TEVAP).

D'altra banda, també s'ha contactat amb Esther Camañes, directora del Consorcio de Televisión Comarcal S.L. destinada també a la producció i emissió de contingut televisiu. Aquesta empresa porta més de 20 anys en funcionament i actualment funciona a 3 demarcacions de la província d'Alacant: Alcoi, Elda i Alacant. Degut a la experiència de la empresa en informació local, hem vist convenient conèixer la versió d'aquesta empresa.

Per finalitzar les entrevistes, s'ha contactat amb una persona del planter actual de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, qui ha preferit mantenir el seu anonimat. Aquesta entrevista ha servit per entendre les relacions que s'establiran entre la televisió pública autonòmica i les diferents televisions locals que operen a la Comunitat Valenciana.

Resultats

Mapa de les televisions locals valencianes

Per començar amb els resultats obtinguts després d'aquesta investigació, és necessari en primer moment mostrar quines són les emissores locals que formen part de les anomenades televisions de proximitat de la Comunitat Valenciana, així com separar per demarcacions aquestes mateixes cadenes. Cal destacar que, després del tancament de «Canal 9», a la Comunitat Valenciana continuaven operant dues cadenes d'àmbit autonòmic: Mediterráneo TV, que a hores d'ara emet sota la marca comercial 8TV i Las Provincias, també privada i pertanyent al grup del mateix nom.

El 20 de desembre de 2004 ¹⁰queda establert, després de la modificació del mateix Reial Decret del 12 de març d'aquell any¹¹, les demarcacions que, a escala estatal disposaran d'una freqüència per poder emetre a l'àmbit comarcal. D'aquesta manera, s'amplien les demarcacions que hi havia a la Comunitat Valenciana afegint-se Torrent. Així doncs, la comunitat queda dividida en 18 demarcacions: 7 a la província d'Alacant, 4 a la de Castelló i 7 més a València, arribant a un total de 124 dels 542 municipis que trobem a la Comunitat. Al gràfic 1, es pot observar com queda dividit el mapa de les demarcacions a la Comunitat Valenciana, així quines són les demarcacions que van obtenir alguna llicència en el repartiment i quines es van quedar sense cap:

10 REIAL DECRET 2268/2004, de 3 de desembre, pel qual es modifica el Reial decret 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local.

11 REIAL DECRET 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local.

Gràfic 1¹²

12 Elaboració pròpia extreta a partir de la informació obtinguda als diferents DOGV on es concedien les adjudicacions televisives.

Amb aquest repartiment, la televisió valenciana de proximitat torna a configurar-se després del primer repartiment de llicències realitzat el 8 de febrer del 2006. En aquest concurs, els grans benefactors de les llicències televisives foren grans empreses del món audiovisual, afins als interessos de govern valencià d'aquell moment. El nou repartiment de llicències ha deixat com a benefactors les següents emissores de televisió local:

Tabla 1.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL01A d'Alcoi

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 56.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Alcoi, Ibi, Cocentaina, Castalla, Muro d'Alcoi i Onil.
TVA		Canal 37 Televisión Marina Alta		
TV Intercomarcal		Consorcio Televisión Comarcal		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV 05.09.2016.

Tabla 2.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL02A d'Alacant

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 21.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Alacant, Sant Vicent del Raspeig, El Campello, Sant Joan d'Alacant, Mutxamel i Xixona.
Alacantí TV		TV Comarcal L'Alacantí ¹³		
Doce TV		Kiss TV Digital		
TV Intercomarcal		Consorcio Televisión Comarcal		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 19.10.2016.

Tabla 3.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL03A de Benidorm

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 27.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Benidorm, La Vila Joiosa, Calp, Altea, L'Alfàs del Pi, La Nucia i Callosa d'En Sarriá.
8 La Marina		Canal 37 Televisión Marina Alta		
Punt B		Canal 24 Telecomunicaciones		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 18.07.2016.

Tabla 4.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL04A de Dénia

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
TV Comarcal		Comarques Centrals Televisió S.L.	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 47.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Dénia, Xàbia, Teulada, Benissa, Pego, Pedreguer, Ondara, Gata de Gorgos i Poble Nou de Benitatxell.
8 La Marina		Canal 37 Televisión Marina Alta		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 22.02.2011.

13 Aquesta televisió és pública, encara que està gestionada per una empresa de titularitat privada.

Tabla 5.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL05A d'Elx

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 45.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Elx, Crevillent i Santa Pola.
Elche 7TV		Radio Comunicación S.A.		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 19.10.2016.

Tabla 6.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL06A d'Elda

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 24.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Elda, Villena, Petrer, Novelda, Aspe, Monòver, Sax, Pinoso i Monforte del Cid.
UNE Vinalopó		Comercial Narmasal		
TV Intercomarcal		Consorcio Televisión Comarcal		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 05.09.2016.

Tabla 7.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL07A d'Oriola-Torrevella

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Información TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 54.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Torrevella, Oriola, Callosa de Segura, Pilar de la Horadada, Almoradí, Guardamar del Segura i Albaterra.
TV Vega Baja		Televisión Costa Blanca		
Comarca TV		Televisión Horadada		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 19.10.2016.

Tabla 8.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL01V d'Alzira

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 44.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Alzira, Sueca, Algemesí, Cullera, Carcaixent, Carlet, Benifaió, Alginet, L'Alcúdia, Almussafes i Sollana.
Ribera TV		Ribera Televisió		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 05.09.2016

Tabla 9.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL02V de Gandia

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
TeleSafor		Inversiones Especies del Mediterraneo SL	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 26.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Gandia, Oliva i Tavernes de la Vallidigna.
TV Comarcal		Comarques Centrals Televisió S.L.		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 22.02.2011

Tabla 10.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL03V d'Ontinyent-Xàtiva

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 45.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Ontinyent, Xàtiva, Canals, L'Olleria, Albaida, Enguera i Navarrés.
TV Comarcal		Comarques Centrals Televisió S.L.		
MK Televisió		Localia Televisión Valenciana		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 19.10.2016

Tabla 11.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL04V de Sagunt

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 36.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Sagunt, Burjassot, Moncada, Alboraya, Lliria, Bétera, Puçol, Riba-roja de Túria, L'Eliana, La Pobla de Vallbona i Puig.

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 126.04.2016

Tabla 12.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL06V de València

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 23.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre a València.
Ribera TV		Ribera Televisió		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 11.03.2016

-Universitat Politècnica de València¹⁴: aquesta emissora va rebre la llicència per a emetre a la demarcació de València, encara que a hores d'ara no emet.

14 Es va renunciar a aquesta llicència mitjançant l'acord d'1 de juliol de 2016, del Consell, pel qual s'accepta la renúncia d'una llicència per a l'explotació d'un programa del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local.

Tabla 13.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL07V de Torrent

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 35.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Torrent, Paterna, Mislata, Alaquàs, Xirivella, Manises, Quart de Poblet, Aldaia, Catarroja, Paiporta, Alfafar, Picassent, Silla, Benetússer, Albal, Chiva, Picanya, Bunyol, Sedaví i Cheste.
7 Televalencia		Radio Difusió Torrent		
Horta TV		Ribera Televisió		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 26.04.2016

Tabla 14.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL01CS de Castelló

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 50.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Castelló de la Plana, Vila-real, Burriana, Onda, Almassora, Benicàssim, Nules, L'Alcora, Betxí, Torreblanca, Orpesa, Borriol i Cabanes.
TVCS		TV CS Retransmisiones		
TeVé4		Francisco Jesús Canales Hidalgo		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 11.03.2016

Tabla 15.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL02CS de Morella

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 37.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Morella, Villafranca del Cid i Benasal.
TVCS		TV CS Retransmisiones		
Nord TV		Comunicacions dels Ports		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 26.04.2016

Tabla 16.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL03CS de Vall d'Uixò-Segorbe

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
TeVé4		Francisco Jesús Canales Hidalgo	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 48.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de La Vall d'Uixó, Segorbe, Almenara, Altura y Jérica.

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 22.02.2016

Tabla 17.- Televisions locals amb llicència a la demarcació TL03CS de Vinaròs

Cadenes	Logo	Propietari	Freqüència	Poblacions
Levante TV		Editorial Prensa Alicantina	Aquesta demarcació té marcada per a les seues televisions locals el canal múltiplex 53.	Aquest múltiplex té capacitat per a emetre en les poblacions de Vinaròs, Benicarló, Alcalà de Xivert i Penyíscola.
TVCS		TV CS Retransmisiones		
TeVé4		Francisco Jesús Canales Hidalgo		

Font: elaboració pròpia amb dades extretes del DOGV de 11.03.2016

La demarcació TL05V d'Utiel-Requena no compta amb cap mitjà de proximitat degut a l'absència d'empreses presentades a aquest territori.

Cal destacar que aquest és el repartiment que es va concedir per part de la Generalitat Valenciana a les diferents empreses que es presentaren al concurs públic per obtenir-les. No obstant això, són moltes les empreses que han llogat la seua freqüència d'emissió a altres grups mediàtics, altres que mai han emés cap senyal a la seua freqüència o, fins i tot, llicències que amb el pas del temps han sigut anul·lades. El lloguer de llicències també ha permés a grups més menuts poder emetre el seu senyal de forma legal, encara que en un principi no pogueren accedir al concurs públic. Cal recordar que aquestes llicències es renoven cada 10 anys, segons el Reial Decret 439/2004, de 12 de març, referit al Pla tècnic nacional de la televisió digital local. D'aquesta manera, podem fer un mapa amb totes les emissores de la Comunitat Valenciana, quedant repartides com s'especifica al gràfic 2:

Gràfic 2¹⁵

15 Elaboració pròpia extreta a partir de la informació obtinguda als diferents DOGV on es concedien les adjudicacions televisives.

Per a la Comunitat Valenciana, l'accés a la televisió digital local és possible per a 4.194.273 dels 4.935.010¹⁶ habitants, és a dir, quasi el 85% de la població valenciana disposa d'un o diversos canals de televisió de proximitat. A banda, també existeixen diferents ajuntaments al territori que han decidit posar en marxa un canal de televisió local propi amb titularitat pública per poder emetre notícies de la seua localitat. Molts d'aquests pobles, per ser menuts i no disposar de suficients recursos, ni materials, ni personals, tenen convenis amb aquestes televisions de proximitat per poder completar la seua programació.

criteris per la distribució de llicències

Tal com s'explica a la disposició addicional quaranta-quatrena de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social, les concessions per a explotar les diferents freqüències de ràdio i televisió a escala local, seran competència de les Comunitats Autònomes:

«Les concessions per a la gestió indirecta dels serveis públics de radiodifusió i de televisió amb tecnologia digital terrestre per entitats privades, han de ser les que resultin tècnicament possibles, segons la disponibilitat de l'espectre radioelèctric i d'acord amb els plans tècnics per a la prestació dels serveis de radiodifusió i de televisió digital terrestre que aprovi el Govern. El seu atorgament l'ha de portar a terme l'Estat si el seu àmbit és estatal i les comunitats autònomes si és autonòmic o local.» Disposició addicional quaranta-quatrena de la Llei 66/1997.¹⁷

D'aquesta manera i amb la divisió per demarcacions establida, és necessari que el Govern valencià elabore una sèrie de criteris per poder portar a terme la distribució de les llicències televisives en un context normatiu adequat a la situació, que permeta la igualtat de condicions entre les diferents empreses sol·licitants dels espais disposats per

¹⁶ Dades demogràfiques de 2017

¹⁷ LLEI 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.(«BOE» 313, de 31-12-1997, i «BOE» 157, de 2-7-1998.)

a les televisions digitals de proximitat.

En 2005, el màxim problema per a les televisions locals fou que les llicències que s'havien de donar a les televisions locals «es van donar a dit»¹⁸(Canales. 2018), encara que es va obrir un concurs públic per aquestes concessions. Moltes de les televisions que van eixir perjudicades per aquest concurs recorriren al govern, encara que no va ser fins 10 anys després que la justícia els donara la raó, anul·lant les llicències donades en 2005 per Esteban González Pons i tornant a reobrir aquest cas. Aquestes concessions estan lligades a la Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual, on explica els diferents requisits i les obligacions que tenen les televisions locals assignades per donar aquest servei.

Actualment, aquestes concessions televisives s'han portat a terme mitjançant el decret 4/2017, de 20 de gener, del Consell, pel qual es regulen els serveis i el Registre de Prestadors de Comunicació Audiovisual de la Comunitat Valenciana. En aquest document, a banda d'assenyalar la necessitat de concurs públic per a optar a les diferents llicències, també reflectix quins seran els criteris de valoració per concedir aquestes llicències:

- Les característiques de la programació oferida.
- Les característiques tècniques i operatives del projecte.
- La viabilitat econòmica i estructural del projecte.
- La contribució a la pluralitat de l'oferta de prestadors de serveis de comunicació audiovisual.
- El foment dels valors culturals, històrics i socials de la Comunitat Valenciana.

18 Entrevista realitzada per l'autora a Francisco Canales (16.07.2018)

- La utilització del valencià d'acord amb el que estableix la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià.
- El foment al desenvolupament del sector audiovisual a la Comunitat Valenciana.

El respecte a la pluralitat, a la diversitat, a la discapacitat, a la igualtat, als drets dels menors i a la no-discriminació de les minories, respectant el principi de transversalitat de gènere.¹⁹

A banda de complir amb els requisits establits per la Generalitat Valenciana, tant les emissores de titularitat pública com privada han de respectar la Llei del 10 de març, General de Comunicació Audiovisual, on se li dóna autoritat a la Comunitat Autònoma per gestionar les diferents llicències televisives existent en un territori. A pesar de tots els intents per elaborar un mapa d'empreses comunicatives dins d'un marc legal, les diferents emissores que operen a la Comunitat Valenciana encara tenen problemes per desenvolupar la seua activitat amb normalitat.

Per a les diferents televisions amb llicència, les televisions pirata que operen a gran part del territori suposen un problema greu, ja que no complixen amb les normes establides per la Generalitat i són subvencionades per diferents organitzacions, posant en perill la viabilitat de la televisió local de proximitat, oferint una programació basada en la televisió de baixa qualitat i saltant-se les condicions estatals que configuren el bon funcionament de la televisió digital.

Per a moltes de les empreses afins al govern anterior, el nou repartiment de llicències els ha llevat gran part de les emissions amb que contaven. D'altra banda, altres casos com el del «Consortio de Televisión Comarcal» s'ha vist beneficiat, tal com ens explica la seua directora

¹⁹ DECRET 4/2017, de 20 de gener, del Consell, pel qual es regulen els serveis i el Registre de Prestadors de Comunicació Audiovisual de la Comunitat Valenciana. Article 12

Esther Camañes: «L'anulació de les llicències va suposar que es convocara un nou concurs. D'aquesta manera, el «Consortio de Televisión Comarcal» va obtenir tres llicències en lloc d'una. En la demarcació d' Elda, en la d'Alacant i a Alcoi»²⁰(Camañes. 2018)

Com aconseguixen finançament les televisions locals

Per al bon funcionament de les televisions locals, aquestes necessiten un finançament que els permeta desenvolupar amb normalitat les diferents activitats comunicatives que se'ls exigeix, tant per mantenir oberta la cadena com per a complir amb els diferents requisits per la Generalitat Valenciana, així com els diferents drets d'emissió, taxes i cànon per al correcte funcionament de la producció audiovisual. Per aquesta raó, és necessari conèixer quines són les vies per les quals aquestes televisions reben el capital i quines són les condicions exigides.

És per això que les televisions digitals de proximitat, a banda de rebre diners de la venda d'espais publicitaris, també requereixen d'ajudes de la Generalitat per poder mantenir la qualitat en les seues informacions i disposar dels recursos, tant tècnics com humans, per poder desenvolupar el seu treball. No obstant això, hi ha empreses que no requereixen del diners institucionals per poder dur a terme la seua funció comunicativa. Tal i com explica Camañes (2018), referint-se al Consortio de Televisión Comarcal: «La base del nostre negoci està basada en la publicitat que ve del sector privat».

En general, el finançament rebut per les televisions locals té una procedència igualitària entre el proporcionat per institucions públiques i els beneficis de la venda d'espais públics. Aquests espais tenen una durada màxima de 12 minuts cada hora i solen ser comprats per empreses de l'entorn que busquen arribar a un sector de la població més ampli però que es trobe en una zona propera. Les televisions de proximitat, també ajuden al desenvolupament del negoci

20 Entrevista realitzada per la autora a Esther Camañes (24.07.2018)

local, oferint gran varietat d'espais per què puguen publicitar-se. La venda d'espais televisius destinats a la publicitat està regit per la Llei 7/2010, de 31 de març, General de Comunicació Audiovisual, on es marquen tant els temps d'emissió de publicitat com les prohibicions respecte a aquestos espais. També s'especifica quina serà la sanció en cas d'incomplir les diferents normes establides.

D'aquesta manera, per al bon funcionament de les televisions digitals de proximitat és necessari que el finançament vinga donat per parts iguals entre els òrgans institucionals, ja siga la Diputació, els ajuntaments o la Generalitat i la venda d'espais publicitaris que aquestos puguen oferir, garantint així el compliment dels diversos criteris establerts en la llei General de Comunicació Audiovisual i assegurant el servei privat de comunicació de proximitat. D'altra banda, el compromís de les institucions públiques amb aquestes emissores quedaria present amb regulacions que no foren sols legislatives, sinó també econòmiques.

Encara que el finançament institucional ajude a moltes televisions a elaborar el contingut, les mateixes empreses privades són les que mouen el sector audiovisual de proximitat, invertint en programació local que puga ser rebuda per la població interessada, que al cap i a la fi, és aquella que viu a la demarcació corresponent. Els òrgans institucionals ajuden a la televisió de proximitat, però aquesta no funcionaria si no fos per la població i les empreses que conviuen en un espai geogràfic proper i determinat. La vida de les televisions de proximitat està més marcada per l'ajuda dels comerços locals, que veuen en elles una forma eficaç de publicitar-se i per les diferents ajudes rebudes per part de la població.

Com són les plantilles laborals a la televisió local

El tancament de Ràdio Televisió Valenciana el 29 de novembre de 2013 i els expedients de

regulació executats en els mesos anteriors, van obligar a molts dels treballadors del sector de l'audiovisual a abandonar els seus llocs de treball. Tal com explica la MESAV al seu estudi del 2016, vora la meitat de les empreses del sector audiovisual han estat tancades, deixant aquest sector amb unes xifres properes al 90% d'atur²¹.

Amb aquesta situació, els periodistes només tenien una eixida per poder exercir la seua professió i aquesta era els mitjans de comunicació de proximitat, que en aquest moment encara funcionaven i eren quasi l'única opció per poder rebre informació d'àmbit comarcal. D'altra banda, tal com explica Canales (2018): «Quan Canal 9 va tancar, nosaltres vam haver de contractar més gent». Per a aquesta cadena en concret és important que el treballador tinga uns estudis bàsics per poder mantenir la qualitat de la programació, cosa que ajuda també als nous professionals a l'hora de trobar feina.

Les televisions de proximitat també s'han convertit en un bon lloc per començar amb la vida laboral, establint convenis d'educació tant en les universitats de la Comunitat Valenciana com en els diferents centres d'educació superior. La formació de la plantilla laboral a les televisions de proximitat permet elaborar un contingut propi més ampli, que els ajude a identificar-se entre la resta de cadenes, augmentat el contingut de proximitat i donant varietat a la programació.

D'altra banda, una part del contingut també és cedit pels espectadors. Aquesta manera de fer arribar informació a les televisions locals ajuda a la ciutadania a sentir-se més a prop de les televisions, creant així un clima de col·laboració entre espectador i informador, fent més palpable la idea de televisió de proximitat. Aquestes situacions es solen donar a l'hora de

21 Pla estratègic del sector audiovisual valencià. Març de 2016.
<http://mesav.es/wpcontent/uploads/2016/06/PlaEstrategicMESAV032016.pdf>

parlar del temps o quan ocorre alguna desgràcia natural al nostre territori, com pot ser un incendi. Les xarxes social ajuden a l'intercanvi d'aquesta informació, però és important que aquesta siga supervisada per professionals per evitar possibles notícies o informacions falses.

D'aquesta manera, les televisions de proximitat han ajudat a frenar l'enfonsament del sector audiovisual a la Comunitat Valenciana. No sols han ampliat les plantilles després del tancament de Canal 9, evitant un atur complet per a la professió, sinó que també ajuden als estudiants a rebre una educació complementaria per poder formar part d'aquestes emissores. A banda, l'aprofitament de les imatges enviades pels ciutadans els ajuda a definir-se com periodisme de proximitat, permetent a l'espectador participar en el seu treball. Tot açò sense perdre de vista l'objectiu de proporcionar una informació de qualitat que complisca els requisits del bon periodisme.

A les emissores de proximitat, el secret per aconseguir una informació de qualitat és tenir un treballador format, que entenga les diferents maneres de fer periodisme, però que també entenga els espectadors. La col·laboració amb universitats i amb la resta d'emissores de caràcter local permet arribar a aquests límits de qualitat que els permeta competir inclús amb una cadena pública autonòmica i compartir contingut elaborat per professionals. En l'entrevista realitzada al director de TeVe4: «la formació dels professionals de la cadena és qüestió de subsistència»(Canales, 2018)

Quin tipus de programació emeten les televisions de proximitat

Com hem vist anteriorment, les televisions de proximitat requereixen d'un finançament d'una plantilla apta per poder oferir una programació de qualitat. Sense un pressupost i un personal apte per poder dur a terme una programació que permeta complir amb la legislació vigent, les cadenes de proximitat quedarien afonades. Per aquesta raó, la programació que ofereixen ha

de ser de proximitat i, sempre que es pugua, d'elaboració pròpia. Aquests requisits només es compliran si els treballadors mostren un interès per la informació de proximitat alt i estan preparats per a elaborar contingut propi.

Tal com s'explica a la Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual, uns dels requisits principals és emetre, almenys un 20% de produccions audiovisuals en valencià dins de la programació anual d'una emissora. A banda, també exigeix a les diferents cadenes locals a emetre un percentatge del contingut amb subtítols i llenguatge de signes, per garantir així l'accés a la informació d'un major nombre de persones. A més, tal com s'especifica a la llei, els menors i la joventut tenen una especial protecció per part de les cadenes televisives, per la qual cosa, s'han de respectar els horaris fixats per emetre determinat contingut. Totes aquestes regulacions són necessàries per a que la informació de proximitat que s'emeta al territori valencià, compleixca la seua funció.

A banda de complir aquestes exigències, la televisió de proximitat ha de garantir la informació en valencià, així com en qualsevol altra llengua que es pugua parlar en el territori. També ha de destinar un alt percentatge a la programació elaborada per la cadena, és a dir, a la programació pròpia, per garantir, d'aquesta manera, que la programació oferida siga de proximitat. A la cadena TeVe4 de la província de Castelló: «Cada dia elaborem diversos programes diferents i cadascun el presenta una persona diferent. Tots tenen la seua promoció, les seues imatges de suport... Pel que és necessari un equip de professionals de l'audiovisual»(Canales. 2018)

Actualment, les televisions d'àmbit local amb llicència generen el seu propi contingut a partir dels recursos dels quals disposen i destinen un xicotet percentatge de la programació a pel·lícules o contingut produït per tercers. D'aquesta manera, les televisions de proximitat també apropen a la població valenciana diferents produccions realitzades en l'àmbit local.

Així, les televisions col·laboren amb la cultura valenciana i aquestes produccions tenen un espai on poder ser reproduïdes, garantint el bon funcionament del sector audiovisual, tenint com a engranatge les televisions locals de proximitat.

Les televisions dependents del Consorcio de Televisión Comarcal produeixen quasi el 100% de la programació que elaboren. Segons la seua directora: «No comprem ni emetem producció externa. L'única producció externa que utilitzem és aquella generada pels associats de TEVAP que tinga un interès general i cultural per als nostres telespectadors»(Camañes, 2018)

D'altra banda, i per poder apropar el màxim possible la informació de proximitat als diferents sectors de la ciutadania, emetent part de la informació elaborada en valencià. D'aquesta manera, les televisions de proximitat estan obligades a emetre part del seu contingut en valencià. La TeVe4, per la seua part, elabora el 100% de la seua programació en valencià a les zones de Vinaròs i a La Plana, mentre que a la zona de Segorb-Vall d'Uixó, la programació en valencià és del 75%, mentre que a la zona de Segorb, que és castellanoparlant, els percentatges són del 50% per a cada llengua.

A la província d'Alacant, on part de les demarcacions són catalogades com castellanoparlants, el Consorcio de Televisión Comarcal també apropa als seus espectadors la televisió en valencià, sobretot a la comarca del Vinalopó, on la majoria de la població és castellana. Ambdues empreses coincidixen en què són un gran referent a l'hora de promoure la llengua valenciana, ja que la seua audiència només té la possibilitat d'informar-se en valencià per mitjà d'aquestes cadenes.

La utilitat de les televisions de proximitat per apropar la informació del territori propi queda clara, encara que amb aquest exemple el director de la TeVe4 es pot veure clarament quin és el

treball de la cadena respecte a la informació de proximitat: «Nosaltres tenim quatre programes de futbol. Un parla de futbol nacional, després tenim el futbol de primera divisió, on parlem del Vila-Real, del Llevant i del València. També tenim un programa especial per al FC Castelló i després tenim un programa de futbol base.»(Canales. 2018). A la resta d'emissores tant autonòmiques com locals, la població de la província de Castelló rep molt poca informació sobre l'estat del futbol de la seua província. És per això que necessiten d'una emissora de proximitat que els transmeta la informació més propera sobre l'actualitat esportiva. Aquest només és un exemple sobre la programació que laboren les televisions locals per mantenir un públic fidel de proximitat.

Relacions de les televisions locals entre elles

Com hem pogut observar, al territori valencià, a més de les televisions que emeten a escala autonòmic, ja siguen de titularitat pública o privada, hi ha un fum d'emissores que operen a l'àmbit local. A les diferents demarcacions, observem com conviuen una o diverses emissores, que competixen entre elles per l'audiència, però també hi ha empreses que tenen diferents adjudicacions a les diferents demarcacions. Per aquesta raó, i tenint en compte que la majoria d'aquestes empreses són de titularitat privada, no és estrany que cadascuna busque el seu propi benefici.

No obstant això, un grup de televisions d'àmbit local, pertanyents a tot el territori de la Comunitat Valenciana, va decidir unir-se i així poder establir sinergies entre elles que els ajudara a compartir informació i contingut. A la Resolució d'1 de juliol de 2016, de la Subdirecció General de Relacions Laborals²², queda establida com a entitat empresarial, l'Associació de Televisions Valencianes de Proximitat (TEVAP). Esther Camañes, directora

22 RESOLUCIÓ d'1 de juliol de 2016, de la Subdirecció General de Relacions Laborals, per la qual es disposa el depòsit i la publicitat dels estatuts de l'entitat empresarial denominada Associació de Televisions Valencianes de Proximitat (TEVAP). DOGV núm:7884

del Consorcio de Televisión Comarcal i també membre d'aquesta associació ens explica que:

«És necessari una associació d'aquest tipus per apropar el dia a dia de les poblacions, per a unir comarques mantenir a l'espectador informat del què ocorre diàriament a la seua comarca. No hi ha ninguna televisió d'àmbit generalista que s'interesse pels continguts locals. Són aquestes les que realment mantenen el concepte de proximitat. Aquest és l'èxit de les televisions de proximitat» (Camañes. 2018)

Aquest és l'objectiu principal de l'associació, encara que, actualment, la TEVAP només compta amb emissores de 13 demarcacions. D'aquesta manera i tal com ens explica el seu director: «En l'esperit de l'Associació sempre ha estat la intenció de què els seus associats foren PIME's de caràcter familiar, no vinculades a grans grups de comunicació, així com que sols hi haguera un associat per cada demarcació, per evitar conflictes d'interessos.»(Canales, 2018). D'aquesta manera, queda garantida la informació de proximitat a les demarcacions on disposen d'associats.

Les demarcacions que han sigut excloses d'aquest grup de televisions són: Morella, Sagunt, Utiel-Requena, Elx i Oriola-Torrevella. Les televisions d'aquestes demarcacions, en cas de voler formar part de l'associació, haurien de presentar una candidatura que hauria de ser aprovada per tots els membres de la TEVAP. A banda, haurien de complir uns requisits com:

- Disposar d'una llicència pròpia o llogada.
- No formar part de cap grup de comunicació.
- Que no hi haja associats a la mateixa demarcació.
- Que s'aprove la sol·licitud per unanimitat de l'Assamblea general.

D'aquesta manera, queda garantida la independència de cadascuna de les cadenes que hi formen part.

Actualment, aquestes televisions de proximitat ja intercanvien diferents continguts entre elles, sobretot en època de festivitats locals. D'altra banda, a les televisions integrants, també es fa una xicoteta desconexió per a un espai meteorològic presentat per Jordi Payà que també es pot trobar a la web, així com un xicotet informatiu amb la informació més rellevant de la comunitat.

L'associació d'aquestes 13 televisions d'àmbit local i comarcal assegura a la població que la informació de proximitat arribe a més població, ajudant a la difusió tant de la cultura com de la llengua valenciana. A banda, aquestes televisions locals reben suport les unes de les altres i poden arribar a altres territoris amb un cost de producció molt més baix que sense l'ajuda mútua entre elles.

Relació amb la plataforma «À punt»

La Comunitat Valenciana ha sofrit la manca d'una Ràdio Televisió pública autonòmica durant quatre anys. Durant aquest període, altres emissores a escala autonòmica han intentat abastir la comunitat d'informació en la nostra llengua, que mostrara la cultura i les preocupacions dels valencians. Només les televisions locals han aconseguit mantenir la informació de proximitat viva i a l'abast de tothom. Per aquesta raó, és necessari conèixer quina és la relació que mantenen amb l'ens públic autonòmic que s'ha posat en marxa recentment.

Per aconseguir una informació local de qualitat per part de la televisió pública autonòmica, seria desitjable que tant aquesta gran cadena, com la resta de televisions amb llicència de la comunitat col·laboraren per donar una informació completa, que cohesionara tots els territoris i ajudara a la ciutadania a conèixer les diferents societats que conviuen a la comunitat. Tal com s'explica en el punt 11 del Contracte programa entre el Consell i la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació per al període 2018-2020: «aquestes ràdios i

televvisions, d'àmbit local i comarcal, públiques i privades, presten un servei de proximitat als ciutadans i ciutadanes i els proporciona informació que difícilment pot tindre cabuda en televvisions d'àmbit geogràfic superior» (Canales, 2018)

Malauradament, de moment encara no s'han establert relacions amb les televvisions locals amb llicència a la comunitat. Algunes de les ràdios locals sí que han col·laborat amb la ràdio pública valenciana però la televisió, a pesar de les diferents reunions produïdes entre ambdues parts, encara no han arribat a un conveni que els agrade als dos. En primer lloc, «À punt» és un òrgan públic, per la qual cosa, totes aquelles contractacions que es produïsquen per millorar la seua programació han de passar per concurs públic. D'aquesta manera, escollir sols algunes de les televvisions locals que operen a la Comunitat Valenciana o a la resta de les regions d'Espanya, deixaria fora moltes altres empreses audiovisuals, faltant així a la seua funció de servei públic.

Tal com s'explica al punt 1 de l'article 9 de la Llei 6/2016, de 15 de juliol, de la Generalitat, del Servei Públic de Radiodifusió i Televisió d'Àmbit Autòmic:

«Per a aconseguir millor les funcions de servei públic encomanades, la Corporació i les seues societats podran subscriure convenis de col·laboració amb altres entitats de ràdio, de televisió i de notícies; especialment, si es crea una agència valenciana de notícies, una xarxa de televvisions i ràdios comarcals i un espai per a la radiotelevisió educativa i cultural.»²³

Actualment a la Comunitat Valenciana existeix una xarxa de televvisions locals i comarcals que tenen representació a 14 de les 18 demarcacions existents al territori. Aquesta associació és la TEVAP, amb la que la plataforma «À punt» ha mantingut diferents conversacions però amb

23 Llei 6/2016, de 15 de juliol, de la Generalitat, del Servei Públic de Radiodifusió i Televisió d'Àmbit Autòmic, de Titularitat de la Generalitat. DOGV Núm:7831

qui encara no s'ha establert cap tipus de col·laboració ni s'ha signat un conveni que explique clarament quines són les competències de col·laboració entre ambdues.

Cal destacar que una col·laboració amb les televisions de la TEVAP deixaria fora moltes altres emissores que treballen en el territori valencià, faltant així a la demanda com a organisme públic que obliga a la Ràdio Televisió valenciana a donar les mateixes oportunitats a totes les empreses que hi vulguen col·laborar amb ells. Per aquestes raons, el treball conjunt entre les televisions locals i «À punt» encara no s'ha dut a terme i, de moment, és difícil que arriben a un conveni en el qual les dos parts queden satisfetes per complet.

El primer pas, que ha sigut el diàleg entre les parts ja s'ha portat a terme, encara que sense un canvi legislatiu, el treball conjunt entre la televisió pública autonòmica i les televisions comarcals no serà possible, a pesar dels avantatges que presenta, com ara l'abaratiment de costos a l'hora de realitzar corresponalsies o la millor cobertura d'esdeveniments a tot el territori valencià. L'acord establert recentment amb les emissores de ràdio també obri un camí per a la futura col·laboració entre les televisions comarcals i locals i la televisió pública valenciana. Aquest intercanvi de contingut proporcionarà diferents beneficis per a totes les corporacions que intervinguen, però sobretot serà positiu per al conjunt de la societat valenciana.

Conclusions

Després dels diferents resultats extrets en aquesta investigació, es poden afirmar o desmentir les diferents hipòtesis establertes en un principi. En primer moment, es pot descartar que les televisions comarcals necessiten un referent públic per funcionar amb normalitat, ja que les diferents corporacions que s'han entrevistat afirmen que la seua activitat durant el temps que la Ràdio Televisió Valenciana ha estat apagada, el seu treball no s'ha vist afectat per cap motiu. Solament han vist canvis en el moment en el qual les seues llicències han canviat. A banda, actualment encara no treballen conjuntament amb «À punt» pel que l'apertur d'aquesta entitat no els ha suposat cap benefici.

Tal volta en un futur aquestes organitzacions treballen de forma conjunta, però la realitat és que durant el temps en el qual la Ràdio Televisió Valenciana estava en negre, les televisions comarcals no sols han funcionat amb normalitat, sinó que han pogut establir una unió entre elles que els ha permés ampliar la cobertura i oferir una programació conjunta que arriba fins a quasi tot el territori de la comunitat.

D'altra banda, el finançament d'aquestes televisions no depén de les ajudes institucionals que aquestes puguen rebre. A les entrevistes realitzades tant a l'empresa «Consortio de Televisión Comarcals», que disposa de tres llicències repartides en tres demarcacions, i l'entrevista realitzada a Francisco Canales, titular també de tres llicències, ens expliquen que el finançament governamental no és imprescindible per poder cobrir els costos d'antena. En el primer cas esmentat, aquest finançament és inexistent, demostrant que aquesta cadena es finança amb el seu propi treball, venent espais publicitaris comprats per diferents empreses de la zona que volen anunciar-se i aposten per la televisió de proximitat per mostrar els seus productes.

El cas de la TeVe4 de Castelló és similar, encara que aquestos sí que reben finançament institucional, la cadena pot seguir cobrint les seues despeses i emetre als diferents territoris on tenen llicència en el cas en què no reberen aquest finançament governamental.

Com ja s'ha vist, a la Comunitat Valenciana, les diferents adjudicacions de llicències televisives ha estat marcada per la falta de legislació. Aquest fet ha provocat molta controvèrsia legal en les televisions locals, deixant buits que s'han aprofitat per grans empreses per emetre el seu contingut sense estar subjectes a la legislació vigent. Tot açò ha provocat que les televisions amb llicència busquen el suport en les seues iguals a la comunitat, per poder establir una xarxa de comunicacions que els permeta arribar a més audiència i realitzar una cobertura més completa i de més qualitat.

A banda, l'intercanvi de continguts i l'ajuda que es donen unes televisions a altres ajuda a establir una harmonia col·laborativa a la comunitat, que es tradueix en una millor informació per al consumidor i abarateix els costos de producció per a les empreses, podent competir així amb la resta d'empreses de l'audiovisual i garantint la pluralitat informativa.

Per últim, les televisions locals de proximitat han demostrat que són un referent en l'ús de la llengua valenciana, però també de la cultura, de la societat i de l'economia. Les televisions locals aconseguixen aquesta proximitat apropant-se al receptor, cosa que és més senzilla si es fa en la llengua que parlen. D'altra banda, moltes televisions, sobretot a zones castellanoparlants, són un motor necessari perquè la societat conega la llengua, no sols des d'un àmbit acadèmic, sinó també social i comunicatiu.

Les televisions locals són les que han mantingut viva la informació en la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, oferint a gran part de la població informació i entreteniment en

valencià, fent possible que aquesta llengua no desapareguera per complet de les pantalles valencianes. A banda, han sabut difondre la cultura d'un poble inclús en els moments més complicats, quan no disposaven d'un referent autonòmic públic.

Bibliografia

-Balaguer, A., Ferrandis, J.(13 de setembre de 2012). El Supremo anula la concesión de las TDT adjudicadas por González Pons. El País. Recuperat de: https://elpais.com/ccaa/2012/09/13/valencia/1347529913_840506.html

-Elordi Villena, Mar. (6 de maig de 2014). El procedimiento de adjudicación de los canales de televisión. Abanlex. Recuperat de: <https://www.abanlex.com/2014/05/el-procedimiento-de-adjudicacion-de-los-canales-de-television/>

-EuropaPress. (14 de juny de 2018). El impulso de À Punt eleva hasta los 3.000 los trabajadores del audiovisual. EuropaPress València. Recuperat de: <http://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-impulso-punt-eleva-3000-trabajadores-audiovisual-20180614121141.html>

-Giménez, J.J..(2015). TDT de proximidad en la Comunitat Valenciana. EnAbierto. Recuperat de: <http://www.enabierto.es/2015/11/preadjudicadas-las-42-licencias-de-tdt.html>

-González Mesa, Isabel. (2016). *La información de proximidad en las televisiones de ámbito local: el caso de TeleElx*. Universitat Miguel Hernández. Elx.

-Jorques, B.. (13 de setembre de 2017). Les televisions locals planegen una emissió conjunx el 9 d'Octubre. Levante. Recuperat de: <https://val.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/09/13/televisions-locales-planean-emision-conjunta/1614593.html>

-Marzal Felici, J. (2015). *Las televisiones públicas autonómicas del siglo XXI*. Barcelona: Universidad Autónoma de Barcelona.

-Marzal Felici, J., Izquierdo Castillo, J., & Casero Ripollés, A. (2015). *La crisis de la televisión pública*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

-Mohorte, A..(14 de setembre de 2012). La sentencia del Supremo por las TDT anima una oleada de demandas contra la Generalitat. ValenciaPlaza. Recuperat de: <http://epoca1.valenciaplaza.com/ver/61904/la-sentencia-del-supremo-por-las-tdt-anima-una-oleada-de-demandas-contra-la-generalitat.html>

-Rodríguez Santonja, Josep. (2015). *Pasado, presente y futuro de RTVV*. València: Uno y Cero Ediciones.

-Tomás Villagrasa, Lara. (2017). *Els models lingüístics de les televisions locals valencianes*. Universitat Politècnica de València. València.

-Unió de Periodistes Valencians. (2017). Crisi al sector de periodistes i periodistes gràfics a la Comunitat Valenciana (2007-2016). *Unió de Periodistes Valencians*. Recuperat de: <http://www.unioperiodistes.org/wp-content/uploads/2016/05/Memoria-en-baja.pdf>

- **Informes**

-À Punt Mèdia. (2018). *Model Col·laboratiu entre À Punt i mitjans locals*.(1).

-À Punt Mèdia. (2018). *Conveni de col·laboració entre la societat anònima de mitjans de comunicació i la federació valenciana de municipis i províncies per a intercanviar producció amb la xarxa d'emissores municipals valencianes*.

-Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación. (2002). *Censo de televisiones locales*. Recuperat de: <https://www.aimc.es/otros-estudios-trabajos/otros/censo-tv-locales/>

-Comissió d'Experts en Comunicació de les Universitats Valencianes. (2015). *Bases per a la renovació de l'espai comunicatiu valencià i la restitució del servei públic de radiotelevisió*. València: CECUV.

-Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià. (2016). *Pla estratègic del sector audiovisual valencià*. Recuperat de:

<http://mesav.es/wp-content/uploads/2016/06/PlaEstrategicMESAV032016.pdf>

- **Legislació nacional**

-Ley 41/1995, de 22 de diciembre, de televisión local por ondas terrestres. BOE número: 309, del 27 de diciembre de 1995. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1995-27707>

-Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social. Boe número: 313 del 31 de desembre de 1997. Recuperat de: https://www.boe.es/boe_catalan/dias/1997/12/31/pdfs/A00241-00329.pdf

-Real Decreto 805/2014, de 19 de septiembre, por el que se aprueba el Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre y se regulan determinados aspectos para la liberación del dividendo digital. Recuperat de: <https://www.boe.es/boe/dias/2014/09/24/pdfs/BOE-A-2014-9667.pdf>

-Real Decreto 439/2004, de 12 de marzo, por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital local. Recuperat de: <https://www.boe.es/boe/dias/2004/04/08/pdfs/A14694-14716.pdf>

-Ordre ITC/2212/2007, de 12 de juliol, per la qual s'estableixen obligacions i requisits per als gestors de múltiples digitals de la televisió digital terrestre i per la qual es crea i es regula el Registre de paràmetres d'informació dels serveis de televisió digital terrestre. BOE número: 173. Recuperat de: https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/07/21/pdfs/A03420-03436.pdf

-Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual. BOE número: 79 de 1 d'abril de 2010. Recuperat de: <https://www.boe.es/boe/dias/2010/04/01/pdfs/BOE-A-2010-5292.pdf>

-Llei 6/2012, d'1 d'agost, de modificació de la Llei 7/2010, de 31 de març, General de la Comunicació Audiovisual, per a flexibilitzar les formes de gestió dels servicis públics de comunicació audiovisual autonòmics. BOE número: 184, del 2 d'agost de 2012. Recuperat de: https://www.boe.es/boe_valenciano/dias/2012/08/02/pdfs/BOE-A-2012-10385-V.pdf

- **Legislació autonòmica**

-Resolució de 5 de juliol de 2004, de la Conselleria de Presidència, per la qual es comunica el termini de presentació de documents previst en l'article 9.1 de la Llei 41/1995, de 22 de desembre, de Televisió Local per Ones Terrestres. DOGV número: 4.791 del 6 de juliol de 2004. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2004/07/06/pdf/2004_7057.pdf

-Resolució de 23 de juny de 2005, del president de la Generalitat, per la qual delega determinades atribucions en el conseller de Relacions Institucionals i Comunicació. DOGV número: 5.040 del 1 de juliol de 2005. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2005/07/01/pdf/2005_7724.pdf

-Resolució d'1 de juliol de 2005, del conseller de Relacions Institucionals i Comunicació, per la qual es convoca un concurs públic per mitjà de procediment obert per a l'adjudicació de concessions per a l'explotació de dos programes del servici públic de la televisió digital terrestre autonòmica i s'aproven els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques per les quals ha de regir-se l'esmentat concurs. DOGV número: 5.042 del 5 de juliol de 2005. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2005/07/05/pdf/2005_X7799.pdf

-Resolució de 30 de gener de 2006, del conseller de Relacions Institucionals i Comunicació, per la qual s'adjudiquen les concessions per a l'explotació de programes del servici públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local. DOGV número: 5.574 del 8 de febrer de 2006. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2006/02/08/pdf/2006_1355.pdf

-Resolució de 7 de març de 2006, del conseller de Relacions Institucionals i Comunicació, per la qual s'aproven els criteris que han de regir el procediment de concessió de programes de televisió digital local als municipis, per part de la Generalitat. DOGV número: 9.996 del 17 de març de 2006. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2006/03/17/pdf/2006_2963.pdf

-Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual. DOGV número: 5.243 del 29 d'abril de 2006. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2006/04/21/pdf/2006_4604.pdf

-Resolució de 2 de febrer de 2010, de la secretària autonòmica de Comunicació, per la qual es convoca licitació pública per mitjà de procediment obert per a l'adjudicació de concessions per a l'explotació de programes del servici públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local i s'aproven els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques pels quals ha de regir-se l'esmentada licitació. DOGV número: 6.200 del 5 de febrer de 2010. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2010/02/05/pdf/2010_1213.pdf

-Acord de 28 de novembre de 2013, del Consell, pel qual s'acorda el cessament de les emissions dels servicis de radiodifusió i televisió d'àmbit autonòmic de titularitat de la Generalitat, prestats per qualsevol mitjà o canal de difusió. DOGV número: 7.162 del 28 de novembre de 2013. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2013/11/28/pdf/2013_11491.pdf

-Llei 5/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, del Servei Públic de Radiotelevisió Valenciana. DOGV número: 7.500 del 8 d'abril de 2015. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2015/04/08/pdf/2015_3125.pdf

-Llei 12/2015, de 29 de desembre, per a la recuperació del servei públic de radiodifusió i televisió d'àmbit autonòmic, de titularitat de la Generalitat. DOGV número:

7.689 del 29 de desembre de 2015. Recuperat de:
http://www.dogv.gva.es/datos/2015/12/31/pdf/2015_10477.pdf

-Acord de 26 de febrer de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, Lot 13 - València (Canal 23 TL06V), expedient número CNMY/05/DGPI/62, i es transformen en llicències d'acord amb la normativa vigent. DOGV número: 7.739 del 11 de març de 2016. Recuperat de:
http://www.dogv.gva.es/datos/2016/03/11/pdf/2016_1792.pdf

-Acord de 26 de febrer de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 7 - Castelló (Canal 50 TL01CS), expedient número CNMY/05/ DGPI/62, i es transformen en llicències d'acord amb la normativa vigent. DOGV número: 7.739 del 11 de març de 2016. Recuperat de:
http://www.dogv.gva.es/datos/2016/03/11/pdf/2016_1784.pdf

-Acord de 26 de febrer de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 9 - Vinaròs (Canal 53 TL04CS), expedient número CNMY/05/ DGPI/62, i es transformen en llicències d'acord amb la normativa vigent. DOGV número: 7.739 del 11 de març de 2016. Recuperat de:
http://www.dogv.gva.es/datos/2016/03/11/pdf/2016_1793.pdf

-Acord de 22 d'abril de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 5 - Elda (canal 30 TL06A), expedient número CNMY/05/DGPI/62, i es transformen en llicències. DOGV número: 7.768 del 26 d'abril de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/04/26/pdf/2016_2837.pdf

-Acord de 22 d'abril de 2016, del Consell, pel qual s'adjudica una concessió

administrativa per a l'exploració d'un programa del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 12 - Sagunt (canal 36 TL04V), expedient número CNMY/05/DGPI/62, i es transforma en llicència. DOGV número: 7.768 del 26 d'abril de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/04/26/pdf/2016_2839.pdf

-Acord de 22 d'abril de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'exploració de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 14 - Torrent (canal 35 TL07V), expedient número CNMY/05/DGPI/62, i es transformen en llicències. DOGV número: 7.768 del 26 d'abril de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/04/26/pdf/2016_2840.pdf

-Acord de 22 d'abril de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'exploració de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, lot 8 - Morella (canal 37 TL02CS), expedient número CNMY/05/DGPI/62, i es transformen en llicències. DOGV número: 7.768 del 26 d'abril de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/04/26/pdf/2016_2838.pdf

-Acord d'1 de juliol de 2016, del Consell, pel qual s'accepta la renúncia d'una llicència per a l'exploració d'un programa del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local. Lot 13 - València (canal 23 TL06V). DOGV número: 7.829 del 15 de juliol de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/07/15/pdf/2016_5582.pdf

-Acord d'1 de juliol de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'exploració de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local i se transformen en llicències. Lot 11 - Ontinyent-Xàtiva (canal 45 TL03V). DOGV número: 7.829 del 15 de juliol de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/07/15/pdf/2016_5579.pdf

-Llei 6/2016, de 19 de juliol, de la Generalitat, del Servei Públic de Radiodifusió i Televisió d'Àmbit Autòmic, de Titularitat de la Generalitat. DOGV número 7.831 del 15 de juliol de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/07/19/pdf/2016_5748.pdf

-Acord de 8 de juliol de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de televisió digital terrestre amb cobertura local i es transformen en llicències. Lot 3 - Benidorm (canal 27 TL03A). Expedient número CNMY/05/DGPI/62. DOGV número:7.830 del 18 de juliol de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/07/18/pdf/2016_5678.pdf

-Acord de 4 d'agost de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, i es transformen en llicències. LOT 1 - Alcoi (Canal 56 TL01A). DOGV número: 7.865 del 5 de setembre de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/09/05/pdf/2016_6802.pdf

-Acord de 4 d'agost de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de tres programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, i es transformen en llicències. Lot 10 - Alzira (canal 44 TL01V). DOGV número: 7.865 del 5 de setembre de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/09/05/pdf/2016_6803.pdf

-Acord de 30 de setembre de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de dos programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, i es transformen en llicències. Lot 2 – Alacant. DOGV número: 7.899 del 19 de novembre de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/10/19/pdf/2016_8188.pdf

-Acord de 30 de setembre de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions administratives per a l'explotació de dos programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local, i es transformen en llicències. Lot 4 - Elx (Canal 45 TL05A). DOGV número: 7.899 del 19 de novembre de 2016. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2016/10/19/pdf/2016_8187.pdf

-Acord de 30 de setembre de 2016, del Consell, pel qual s'adjudiquen les concessions

administratives per a l'exploració de dos programes del servei públic de la televisió digital terrestre amb cobertura local i es transformen en llicències. Lot 6 Orihuela-Torreveija. DOGV número: 7.899 del 19 de novembre de 2016. Recuperat de:

http://www.dogv.gva.es/datos/2016/10/19/pdf/2016_8186.pdf

-Llei 10/2018, de 18 de maig, de la Generalitat, de creació del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana (CACV). DOGV número: 8.301 del 23 de maig de 2018. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2018/05/23/pdf/2018_5013.pdf

-Contracte programa entre el Consell i la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació per al període 2018-2020. DOGV número: 8.312 del 7 de juny de 2018. Recuperat de: http://www.dogv.gva.es/datos/2018/06/07/pdf/2018_5546.pdf

- **Entrevistes**

Per accedir a les entrevistes realitzades per la autora es pot accedir al següent enllaç:

<https://drive.google.com/open?id=1AOjuXkH3U8jz3BvxCZIHByeOdiQ38en3>